Népfronttanácskozás

A kongresszusi dokumentumokról

A decemberre összehívott, VIII. népfrontkongresszus előtti utolsó ülését tartotta csütörtökön a Parlamentben a Hazafias Népfront Országos Tanácsa. Az ülésen részt vett és felszólalt *Losonczi Pál*, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnöke is.

Kállai Gyula elnöki megnyitója után a testület kegyelettel emlékezett meg a közelmúltban elhunyt *Salgó László*ról és *Nánási László*ról, a HNF OT tagjairól. Ezután *Pozsgay Imre* főtitkár tájékoztatta az országos tanács tagjait a községi gyűlések, a városi és az eddig megtartott megyei értekezletek tapasztalatairól, a különböző szintű népfronttestületek újjáválasztásának eredményeiről. Ezt követően szóbeli kiegészítést fűzött a tanács tagjaihoz eljuttatott kongresszusi dokumentumtervezetekhez.

A főtitkári referátumot vita követte, az eszmecsere az előterjesztett dokumentumok elfogadásával zárult. Végezetül a testület megválasztotta a kongresszusi jelölőbizottságot. (MTI)

Illyés Gyuláné kitüntetése

A Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa *Illyés Gyuláné dr.*-nak, a Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Tanárképző Főiskola nyugalmazott főigazgatójának, a gyógypedagógia területén kifejtett több évtizedes kimagasló munkássága elismeréseként, a *Magyar Népköztársaság Zászlórendje* kitüntetést adományozta.

A kitüntetést *Losonczi Pál*, az Elnöki Tanács elnöke csütörtökön adta át. Jelen volt *Radics Katalin*, az MSZMP Központi Bizottságának osztályvezetője és *Köpeczi Béla* művelődési miniszter.

(MTI)

A politika és a tudomány szövetségesek

Három megye kutatóinak tájértekezlete Szegeden

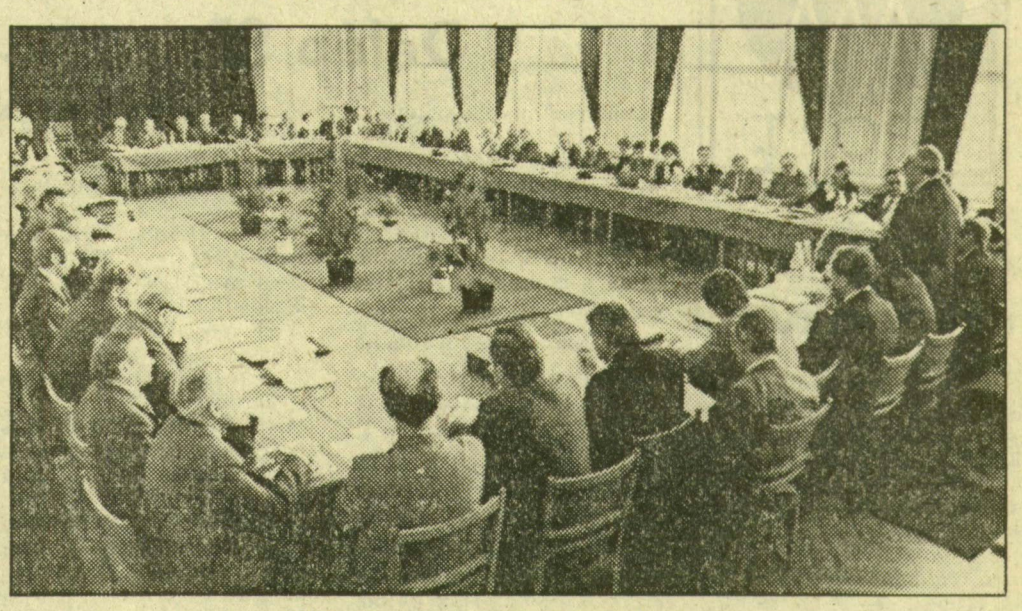

Három megye kutatói a tanácskozáson

A régióhoz tartozó Bács-Kiskun, Békés és Csongrád megye tudományos kutatói, vezető szakemberei tartottak *tájértekezletet* tegnap, csütörtökön Szegeden, a József Attila Tudományegyetem aulájában. A mintegy nyolcvan résztvevő között ott voltak a három megye párt- és tanácsi vezetői, a Magyar Tudományos Akadémia, a tudománypolitikai bizottság, a TIT, az OMFB, az MTESZ vezető tisztségviselői.

Koncz János, a Csongrád megyei pártbizottság titkára *köszöntötte a konferencia résztvevőit.* Vázolta e régió nagy hagyományú tudományos életét, a századfordulótól napjainkig, kiemelve a mezőgazdasági, a biológiai és a társadalomtudományi kutatások eredményességét. Hangsúlyozta, hogy napjainkban *a politika és a tudomány szövetségesek és egymásra utaltak*, ezért szükséges minden területen keresni a találkozási és kapcsolódási pontokat a minél hatékonyabb, gazdaságosabb, minőségileg is újat teremtő fejlődés érdekében. A tudományos kutatómunka az érdeklődés homlokterébe került, *fejlődését inspirálja részint a szocializmus építésének belső logikája, részint több külső és belső kényszerítő erő.* A jelentős eredmények mellett még sok a gond és megoldatlan feladat, ezeknek fölmérése a VII. ötéves terv körvonalazásának időszakában rendkívül fontos.

A regionális tudománypolitikai tanácskozás *bevezető előadását Szániel Imre*, az agrártudományok doktora, a Gabonatermesztési Kutató Intézet főigazgatója tartotta. Referátuma az MSZMP Politikai Bizottsága ez év januári tudománypolitikai irányelveinek három megállapításához kapcsolódott. Az egyik: *a természettudományi kutatások értékelésének alapvető mércéje a nemzetközi megítélés, a közvetlen gazdasági célú kutatásoké pedig az eredményes alkalmazás legyen;* a másik: *közvetett és közvetlen eszközökkel célszerű növelni a kutatóhelyek és az egyes kutatók érdekeltségét a kutatási eredmények hasznosításában, illetve a hasznosítást célzó nyereséges önálló gazdasági vállalkozások létrehozásában;* a harmadik: *a kutatás és a műszaki fejlesztés két alapvető forrása — a költségvetési és műszaki fejlesztési alap — mellett elő kell segíteni harmadik forrásként a vállalatok adózatlan nyeresége terhére történő finanszírozás mértékének növekedését.*

Az előadó megállapította, hogy az alapkutatásnak természeténél fogva általában nem célja a közvetlen gyakorlatot szolgáló kutatótevékenység. Ez a munka gyakran igen hosszú távra szól, és nyilvánvalóan nem lehet elsődlegesen célra orientált. (Szerencsés ellenpéldák elsősorban a biológiai kutatásban vannak.) Mindezekből következik, hogy az alkalmazott kutatások közül a műszaki és agrárkutatásoknak közvetlenül, az egyéb tudományágak és területek alkalmazott kutatásainak pedig közvetve (képzés, továbbképzés, gyógyítás stb útján) kell a termelést szolgálnia. A kutatási eredmények átadásának mechanizmusa sem zökkenőmentes. Örök dilemma, hogy a kutató vagy kutat, vagy átülteti eredményeit a termelésbe. Hol fejeződik be az első és hol kezdődik a második lépcső? Milyen szervezet, vagy mechanizmus alkalmas leginkább e transzmisszióra? *Fölsorakoztatta a kutatás és gyakorlat néhány jellemzőjét* a Dél-Alföld három megyéjében. Szólt a társadalomtudományi, a természettudományi, a föld- és kőzettani, az orvostudományi, a környezettudományi és településfejlesztési, valamint a biológiai kutatásokról, s elemezte ezeknek gyakorlati hasznosítását. Külön részletesen beszámolt az agrárkutatás és gyakorlati hasznosítás eredményeiről, ellentmondásairól, gondjairól.

Az egész napos program során *tizenöten kaptak szót. Cserháti István*, az MSZMP Központi Bizottságának tagja, a SZOTE rektora a tudományos munka anyagi és szellemi hátterét elemezte, boncolta kutatás és oktatás kapcsolatát, az utánpótlásnevelés fontosságát. Megállapította, hogy a tudományos munkák hatékonysága azért nem megfelelő, mert „a szürkeállomány kihasználatlan", a szellemi kapacitás nagyobb, mint aminek mobilizálására a feltételek adottak. *Graselly Gyula* akadémikus, a SZAB elnöke az elkövetkezendő feladatok között említette, hogy javuljon a kutatómunka feltételrendszere, emelkedjék színvonala, erősödjék az együttműködés a régió különböző kutatóhelyei között. Felemelte szavát a tudományos közéletben is meglevő „szürke középszer önvédelme" ellen. Hangsúlyozottan említette egy *regionális nagyműszerpark léterejöttének szükségességét.*

Szót kért a tájértekezleten *Kulcsár Kálmán* akadémikus az MTA főtitkárhelyettese. Aláhúzta, hogy a tudományos kutatás és gyakorlati alkalmazás bonyolult összefüggés-rendszeréből *nem kapcsolható ki egyik legfontosabb összetevője, a kutató személyisége, az úgynevezett „emberi tényező".* A társadalmilag meghatározott kutató ebben az összefüggés-rendszerben tevékenykedik, s nem mindegy munkájának hatása, kutatásainak eredménye mikor és milyen módon épül be a gyakorlatba, a termelésbe, vagy egy-egy politikai döntésbe. *A társadalomtudományok szerepe is fokozódik,* s ez részint intenzívebb valóságfeltárást, részint elméleti absztrakció előkészítését jelenti. Az ideológiai, politikai és társadalmi jelenségek elemzése, a tapasztalatok általánosítása után egy *új szocializmuskép kialakítására törekszik,* mely éppúgy a mindennapi társadalmi gyakorlat és a köznapi gondolkodás része lehet, mint egy-egy természettudományos eredmény. Fölszólalásának záró részében *a Magyar Tudományos Akadémia előtt álló feladatokról szólt,* mindenekelőtt a változás előtt álló tudományirányítási rendszer elveit ismertette.

A tartalmas vitában szót kapott *Becsei József*, a Békés Megyei Tanács elnökhelyettese, *Zilai János*, a Kecskeméti Szőlészeti és Borászati Kutató Intézet igazgatója, *Csákány Béla* egyetemi tanár, a JATE rektora, *Kulcsár Béla*, a Kecskeméti Gépipari és Automatizálási Főiskola főigazgatója, *Kralovánszky U. Pál*, az OMFB főosztályvezetője, *Kósa Antal* tsz-elnök, *Keszthelyi Lajos akadémikus*, az SZBK biofizikai intézetének igazgatója, *Papp Tibor*, a Mezőhegyesi Mezőgazdasági Kombinát vezérigazgató-helyettese, *Lusztig Gábor*, a Kecskeméti Megyei Kórház tudományos főigazgató-helyettese, *Molnár József*, a SZOTE kutatója, *Kabai Vilmos*, a tudománypolitikai bizottság főosztályvezetője, *Krupa András*, a TIT Békés megyei titkára és *Anderle Ádám*, a JATE pártbizottságának titkára.

Zárszavában *Szántó Ferenc*, az MSZMP Központi Bizottsága tudományos, közoktatási és kulturális osztályának munkatársa *sikeresnek és hasznosnak ítélte* az értekezletet, s hangsúlyozta, hogy a tudománypolitikai dokumentumok végrehajtásában a pártszervezetek vállaljanak kezdeményező szerepet, szervező munkát, segítsék elő a kölcsönös tájékoztatást, a véleménycserét.

T. L.

A fiatalkorúak bűnözéséről

Nemzetközi jogászkonferencia Szegeden

A Magyar Jogász Szövetség büntetőjogi bizottsága és Csongrád megyei szervezete, valamint a JATE jogtudományi kara kétnapos *nemzetközi konferenciát* rendez Szegeden, *a fiatalkorú bűnözés okairól és visszaszorításáról.* A tanácskozás, amelyen a büntető jogtudomány hazai és külföldi képviselői mellett a gyakorlati szakemberek is részt vesznek, tegnap, csütörtökön kezdődött a Tisza Szállóban. Az ünnepélyes megnyitón jelen voltak Csongrád megye párt- és tanácsi szerveinek vezetői is.

A konferenciát *Kemenes Béla*, a Magyar Jogász Szövetség Csongrád Megyei Szervezetének elnöke nyitotta meg, majd a résztvevőket *Antalffy György*, a Magyar Jogász Szövetség elnöke köszöntötte. *Nyiri Sándor*, a legfőbb ügyész helyettese tartott bevezető előadást a társadalmi beilleszkedési zavarok hazai helyzetének néhány alapvető kérdéséről. Referátumában rámutatott, hogy az utóbbi évek bűnözési jelenségei arra intenek, hogy az eddigieknél is nagyobb figyelmet kell fordítani e tendencia megállítására és visszafordítására. Ugyanakkor kiemelt figyelmet igényel a kiskorúak veszélyeztetettsége, a gyermek- és fiatalkorúak bűnözése, ugyanis a közvádas bűncselekmények száma fokozatosan emelkedik, és meghatározó az „utánpótlás" is. A fokozott figyelem nyomon követhető az állami és társadalmi szervek munkájában, hiszen a Minisztertanács szinte évente áttekinti a gyermek- és ifjúságvédelem időszerű kérdéseit. Az MSZMP Központi Bizottsága állásfoglalást adott ki az ifjúságpolitikáról, az egészségügyi és oktatási szervek pedig napirenden tartják ezt a kérdést. A társadalmi közfigyelem azért is érthető, mivel a nyilvántartásba vett veszélyeztetett kiskorúak száma meghaladja a százezret, a veszélyeztető családok aránya pedig harmincezer körüli. Közismert, hogy mindezek a gyermek- és fiatalkorúak bűnözésének alapjait is képezik. A gyakorlatban sokszor tapasztalható, hogy a bűnözés megelőzésében, annak rendszerében néha zavarok fedezhetők fel. A fiatalok a büntetés után változatlanul veszélyeztetett környezetbe kerülnek vissza, és az intézmények, szervezetek anyagi eszközeinek felhasználása sem eléggé hatékony. Az eredményes megelőzés érdekében a jelenségeket már kialakulásuk pillanatában kell észrevenni. A szociálpolitika, a pedagógia, a család, az ifjúságpolitika, a bűnüldözés, s igazságszolgáltatás egyeztetett, határozott és fegyelmezett fellépésére van szükség, hogy e káros társadalmi jelenségeket visszaszorítsuk.

A konferencián részt vevő külföldi tudósok, gyakorlati szakemberek az országukban előforduló jelenségekről adnak képet.

Vibráló találkozó

Az ajtóban magas, szakállas fiatalember nyújtja elém a kezét:

— Szevasztok, hányan jöttetek?

Nézek magam mögé, de rajtam kívül senki érkezőt nem látok. A kérdő pillantásra jön az újabb kérdés:

— Vagy csak egyedül? Gépet vagy tévét hoztál?

— Nem, nem...

A bemutatkozás után kiderül a félreértés. *Tarcsay Tamás*, a számítástechnikai találkozó fő szervezője azt hitte, hogy én is *a Ságvári gimnáziumban bemutatkozó iskolák* valamelyikét képviselem.

A számítástechnika szaktanteremben és a szomszédos gyakorlóhelyiségben sokszínű tévé képernyője világít, vibrál, a magasra függesztett készülékek némelyikén köszöntő szöveg fut át, klasszikus és újnak számító játékprogramokat próbálgat a diákok többsége. Persze, vannak komoly programok is, például függvényábrázolás, parabolatranszformálás. A résztvevők? Rókusi új általános iskola, Vedres szakközépiskola, Tarján IV. Számú Általános Iskola, JATE Kísérleti Fizikai Intézete, és természetesen a házigazdák.

Ezt *a találkozót az idei Ságvári-napok keretében rendezték meg tegnap. Pályázatot* is kiírtak ez alkalomból. Az első díjat *Jákó László* nyerte játékprogramjával, amelyben macska kerget egeret egy nagy darab sonka körül. Az egérke akkor győz, ha megeszi az ínyencséget. A pályázat második díjasa *Felföldi Zoltán*, a harmadik díjas pedig *Nógrádi Előd.* A szemlélődés után pár szóra leülünk Tarcsay Tamással beszélgetni.

— *Lehetséges-e, hogy valaki úgy érettségizik a Ságvári gimnáziumban, hogy nem „fertőződik" meg a számítástechnikával?*

— Nem. Már első-második osztályban *Karácsonyi Lenke* és *Dobcsányi János* kollégáim a technika tantárgy oktatása során az alapfogalmakkal megismertetik diákjainkat. Az nem biztos, hogy érettségikor már mindenki programozni tud, de a kezelés alapfogásait ismeri.

— *Milyen más tárgyaknál használják a számítástechnikát?*

— A három szakkörön kívül a matematikaoktatásban gyakran előkerül a számítógép. Az lenne az igazi, ha ez minél több tárgy óráin megtörténne. A fizikánál már nem ritkaság. De előkerült már képességfejlesztésre osztályfőnöki órán is. Egyelőre a humán tárgyaktól idegen a számítógép. Még nem nagyon találták ki, hogy mire is lehetne használni.

— *Milyen az együttműködés a számítástechnika fiatal alkalmazói között?*

— Elsősorban magánjellegű kapcsolatok vannak. Az iskolák közötti együttműködésre is nagy szükség lenne. Ezzel a párhuzamos fejlesztéseket kizárhatnánk. Lenne mit tanulni egymástól a módszertanban is. Majd egy éve a Csongrád Megyei Számítástechnikai Híradóban módszercserét hirdettünk. Egy ember jött.

— *A különböző tanári továbbképzéseken téma-e a számítástechnika?*

— Gyakoriak az ilyen előadások, de a kötetlen beszélgetésekre, folyamatosabb kapcsolattartásra lenne szükség.

B. I.

Újságírók szakmai eszmecseréje

Baranya, Bács-Kiskun, Békés és Csongrád megye belpolitikai újságírói kétnapos szakmai tanácskozást tartanak Szegeden, amelynek munkájában többek között részt vesz *Kapalyag Imre*, a MUOSZ főtitkárhelyettese, *Szathmári Gábor*, a MUOSZ belpolitikai szakosztályának elnöke és *Holakovszky István*, a belpolitikai szakosztály titkára.

Az időszerű politikai, gazdasági és társadalmi kérdések megvitatása mellett *Szántó András*, az MSZMP Központi Bizottsága agitációs és propagandaosztályának munkatársa tájékoztatta a sajtó dolgozóit a XIII. pártkongresszus határozatai végrehajtásának feladatairól, és a tömegkommunikációs szervek felelősségéről. *Papp Gyula*, Szeged Megyei Város Tanácsának elnöke a közigazgatás átszervezésének helyi tapasztalatait ismertette, és válaszolt az újságírók kérdéseire.